

Carta Socială Europeană

pe scurt

Carta Socială Europeană

Un tratat al Consiliului Europei care garantează drepturile omului

Carta socială europeană (denumită în continuare « Carta ») enunță drepturile și libertățile omului și stabilește un mecanism de supraveghere care garantează respectarea acestora de către Statele părți. Carta socială europeană revizuită în 1996 și intrată în vigoare în 1998, se va substitui treptat tratatului inițial din 1961.

Tabelul din pagina 8 și 9 prezintă țările care **până în prezent au semnat și au ratificat Carta.**

Drepturile garantate de Cartă

Drepturile garantate de Cartă vizează toate ființele umane în viața lor cotidiană:

→ **Locuință**

- acces la o locuință adecvată, la un preț accesibil;
- reducerea numărului de persoane fără domiciliu stabil; politică locativă în favoarea tuturor categoriilor de persoane defavorizate;
- proceduri menite să limiteze riscurile de expulzare;
- acces egal pentru rezidenții străini la locuințele sociale și indemnizațiile locative;
- construirea locuințelor și oferirea indemnizațiilor locative în corespundere cu necesitățile familiei.

→ **Sănătate**

- servicii de îngrijire medicală accesibile și eficiente pentru întreaga populație;
- politică de prevenire a maladiilor, inclusiv prin asigurarea unui mediu ambiant sănătos;
- eliminarea riscurilor în mediu profesional pentru a garanta prin lege și în practică sănătatea și securitatea la locul de muncă;
- protecția maternității.

→ Educație

- învățământ primar și secundar gratuit;
- servicii de orientare profesională eficiente și pe gratis;
- acces la instruire inițială (învățământ general și profesional secundar), la studii superioare universitare și non-universitare, inclusiv la instruire profesională continuă;
- măsuri speciale în favoarea rezidenților străini;
- integrarea școlară prioritară a copiilor cu handicap;
- acces la educație și instruire profesională a persoanelor cu handicap.

→ Angajare

- interzicerea muncii forțate;
- interzicerea plasării în câmpul muncii a copiilor;
- condiții speciale pentru tinerii de o vîrstă între 15 și 18 ani;
- dreptul de a-și câștiga existența printr-o muncă efectuată în mod liber;
- politică economică și socială menită să asigure angajarea cu normă deplină;
- condiții de muncă echitabile raportate la remunerare și orele de muncă;
- protecție contra hărțuirii sexuale și morale;
- libertatea de a constitui sindicate și organizații patronale create pentru a proteja interese economice și sociale; libertatea individuală de a adera sau nu la acestea;
- promovarea consultărilor paritare, negocierilor colective, a concilierii și arbitrajului voluntar;
- protecție în caz de concediere;
- dreptul la grevă;
- acces la angajarea în câmpul muncii pentru persoanele cu handicap.

→ Protecție juridică și socială

- statut juridic pentru copil;
- tratament pentru tinerii delicvenți;
- protecție contra violenței și maltratării;
- interzicerea tuturor formelor de exploatare (sexuală sau de alt gen);
- protecție juridică a familiei (egalitatea soților în cuplu și în relație cu copiii, protejarea copiilor în cazul destrămării familiei);
- dreptul la securitatea, asistența și serviciile sociale;

- dreptul la protecție contra sărăciei și excluderii sociale;
- dreptul la îngrijirea copilului;
- acțiuni specifice în favoarea persoanelor în vârstă.

→ **Circulația persoanelor**

- dreptul la reîntregirea familiei;
- dreptul cetățeanului de a ieși din țara sa;
- garantarea respectării procedurilor în caz de expulzare;
- simplificarea formalităților de imigrare.

→ **Non-discriminare**

- dreptul femeilor și a bărbaților la tratament și șanse egale în materie de angajare în câmpul muncii;
- garantarea pentru toți cetățenii și străinii cu dreptul de reședință și/sau cu dreptul la muncă, că toate drepturile stipulate în Cartă se aplică fără discriminare în funcție de rasă, sex, vârstă, culoare, limbă, religie, opinie, origine națională sau socială, starea de sănătate, apartenența sau neapartenența la o minoritate națională;
- interzicerea discriminării fondate pe responsabilitățile familiale;
- dreptul persoanelor cu handicap la integrare socială și participare la viața comunității.

Statele Membre Ale Consiliului Europei Și Carta Socială Europeană

Situația la 29/06/2007

Statele Membre	Semnat	Ratificat	Acceptarea procedurii de reclamație colectivă
Albania	21/09/98	14/11/02	
Andora	04/11/00	12/11/04	
Armenia	18/10/01	21/01/04	
Austria	07/05/99	29/10/69	
Azerbaidjan	18/10/01	02/09/04	
Belgia	03/05/96	02/03/04	23/06/03
Bosnia-Herțegovina	11/05/04		
Bulgaria	21/09/98	07/06/00	07/06/00
Croația	08/03/99	26/02/03	26/02/03
Cipru	03/05/96	27/09/00	06/08/96
Republica Cehă	04/11/00	03/11/99	
Danemarca	03/05/96	03/03/65	
Estonia	04/05/98	11/09/00	
Finlanda	03/05/96	21/06/02	17/07/98 X
Franța	03/05/96	07/09/99	07/09/99
Georgia	30/06/00	22/08/05	
Germania	29/06/07	27/01/65	
Grecia	03/05/96	06/06/84	18/06/98
Ungaria	07/10/04	08/07/99	
Islanda	04/11/98	15/01/76	
Irlanda	04/11/00	04/11/00	04/11/00
Italia	03/05/96	05/07/99	03/11/97
Letonia	29/05/07	31/01/02	

Liechtenstein	09/10/91		
Lituania	08/09/97	29/06/01	
Luxemburg	11/02/98	10/10/91	
Malta	27/07/05	27/07/05	
Moldova	03/11/98	08/11/01	
Monaco	05/10/04		
Montenegro	22/03/05		
Olanda	23/01/04	03/05/06	03/05/06
Norvegia	07/05/01	07/05/01	20/03/97
Polonia	25/10/05	25/06/97	
Portugalia	03/05/96	30/05/02	20/03/98
România	14/05/97	07/05/99	
Federația Rusă	14/09/00		
San-Marino	18/10/01		
Serbia	22/03/05		
Slovacia	18/11/99	22/06/98	
Slovenia	11/10/97	07/05/99	07/05/99
Spania	23/10/00	06/05/80	
Suedia	03/05/96	29/05/98	29/05/98
Elveția	06/05/76		
«fosta republică iugoslavă a Macedoniei»	05/05/98	31/03/05	
Turcia	06/10/04	27/06/07	
Ucraina	07/05/99	21/12/06	
Regatul Unit	*	11/07/62	
Numărul de State 47	4 + 43 = 47	15 + 24 = 39	14

Datele marcate cu caractere grase pe un fundal gri corespund datelor semnării sau ratificării Cercei adoptate în 1961; celelalte date corespund datelor când a fost semnată sau ratificată Carta revizuită, din 1996.

* Statele care rebuie să ratifice Protocolul adițional din 1991 pentru ca acesta din urmă să intre formal în vigoare. În practică, prin decizia Comitetului de Miniștri, acest protocol deja se aplică.

X Stat care a recunoscut ONG-urilor naționale dreptul de a prezenta reclamații colective împotriva sa.

Comitetul european pentru Drepturile sociale

Comitetul european pentru Drepturile sociale (denumit în continuare "Comitet") asigură controlul respectării de către țările părți a prevederilor stabilite de Cartă. Cei cincisprezece membri ai Comitetului, independenți și imparțiali, sunt aleși de **Comitetul de Miniștri** al Consiliului Europei pentru un mandat de șase ani, cu posibilitatea de a fi realeși pentru încă un mandat. Comitetul determină dacă legislațiile naționale și aplicarea prevederilor acestora în Statele părți la Cartă sunt în conformitate cu prevederile Cartei (articolul 24 al Cartei așa cum a fost amendat prin **Protocolul de la Torino** în 1991).

→ O procedură de monitorizare bazată pe rapoarte naționale

Statele părți la Cartă prezintă în fiecare an un **raport** prin care informează cum este aplicată Carta în legislație și în practică. Fiecare raport vizează o parte din **prevederile acceptate**, ce sunt stipulate în Cartă.

Comitetul examinează rapoartele și decide dacă starea de lucruri din țările vizate nu contravine prevederilor Cartei. Deciziile sale sunt denumite « **concluzii** » și sunt publicate în fiecare an.

Dacă un stat nu ia măsuri în conformitate cu decizia Comitetului, Comitetul Miniștrilor se adresează statului respectiv cu o **recomandare** cerându-i să modifice legislația și/sau aplicarea practică a acesteia. Informația necesară pentru Comitetul Miniștrilor este pregătită de un **Comitet guvernamental** compus din reprezentanții guvernelor Statelor părți la Cartă, asistați de observatori care reprezintă partenerii sociali europeni.

→ O procedură de reclamație colectivă

Un **Protocol**, deschis pentru semnare în 1995 și intrat în vigoare în 1998, permite de a înainta Comitetului european pentru Drepturile sociale **demersuri** ce sesizează asupra violării unor prevederi ale Cartei.

Organizații care au dreptul să sesizeze Comitetul

– Pentru toate Statele care au acceptat procedura:

1. CES, UNICE și OIE¹ ;
2. organizațiile neguvernamentale (**ONG**) **dispunând de statutul participativ** pe lângă Consiliul Europei și înscrise într-o **listă** întocmită în acest scop de către Comitetul guvernamental;
3. organizațiile patronale și sindicatele Statului vizat;

– Pentru Statele care acceptă și această posibilitate:

4. ONG-urile naționale.

Dosarul reclamației trebuie să conțină următoarele elemente informative:

- a. denumirea și coordonatele organizației reclamante;
- b. dovada că persoana care înaintează și semnează reclamația este împuternicită să reprezinte organizația;
- c. denumirea Statului împotriva căruia se face reclamația;
- d. prevederile Cartei care au fost violate conform reclamației;
- e. subiectul reclamației, ceea ce înseamnă punctul sau punctele pe care Statul respectiv nu a reușit să le respecte în conformitate cu Carta, precum și argumentele relevante însoțite de documente pertinente.

Reclamația trebuie să fie întocmită în engleză sau franceză pentru organizațiile aparținând la categoriile 1 și 2 de mai sus. Pentru celelalte categorii (categoriile 3 și 4), reclamația poate fi întocmită în limba sau în una din limbile oficiale ale Statului vizat.

Reclamația este examinată de Comitet care, dacă condițiile formale au fost respectate, decide asupra admisibilității sale.

Odată ce reclamația este declarată admisibilă, este pornită o procedură în scris, însoțită de un schimb de memorii între părți. Eventual, Comitetul poate decide să organizeze audieri publice.

După aceasta, Comitetul adoptă o decizie cu privire la faptul dacă reclamația este fondată sau nefondată.

¹ Confederația europeană a sindicatelor (CES), Uniunea confederațiilor industriale și a patronatului european (UNICE) și Organizația internațională a patronatului (OIE).

Decizia este remisă părților vizate și Comitetului de Miniștri printr-un **raport**, care este făcut public cel târziu în patru luni după remiterea sa.

Finalmente, Comitetul Miniștrilor adoptă o **rezoluție**. Dacă este cazul, Comitetul Miniștrilor poate **recomanda** Statului respectiv să ia măsuri specifice pentru a aduce situația în conformitate cu prevederile Cartei.

Efectele aplicării Cartei în diferite State

Ca urmare a procesului de monitorizare, Statele operează schimbări în legislație și/sau în aplicarea acesteia în practică pentru a o ajusta la prevederile Cartei. Detaliile privind rezultatele (și evoluțiile curente) sunt descrise în fișele informative ale fiecărui Stat și sunt disponibile pe pagina web.

→ Unde puteți găsi informație adițională privind Carta?

- **baza de date a Cartei** <http://hudoc.esc.coe.int/>, accesul rapid, on-line sau CD-Rom, facilitează căutările privind jurisprudența Comitetului european pentru Drepturile sociale ;
- pagina web a Cartei **www.coe.int** regroupează în special toate rapoartele naționale, concluziile și deciziile Comitetului european pentru Drepturile sociale și fișele informative ale fiecărui Stat;
- « Culegere de texte » conține ansamblul textelor de bază;
- bibliografia sumară a Cartei este adusă la zi în mod regulat.

Carta Socială Europeană

Romanian version

**Department of the European Social Charter
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F – 67075 Strasbourg Cedex
social.charter@coe.int**